

MSZW is akkoord
16/2

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

BRIEF ONDERTEKENEN

Aan Minister van SZW

nota

Vragen n.a.v. brieven werken als zelfstandige en
hoofdpijnenbrief arbeidsmarktbeleid

Datum
6 oktober 2023

Aanleiding

Op 10 juli 2023 zijn er vragen over zelfstandigen gesteld door de leden van de Eerste Kamerfracties van **GroenLinks-PvdA**, de **VVD** en **D66**, waarbij de leden van de **SP**-fractie zich aansluiten. De vragen gaan over handhaving en AOV zelfstandigen en de antwoorden zijn daarom afgestemd met de Belastingdienst.

Bijlage(n)
0

Geadviseerd besluit

- Indien u akkoord bent met de beantwoording, verzoeken wij u deze brief te ondertekenen.
- Bijgaande brief wordt (indien akkoord) verstuurd mede namens staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, M.L.A van Rij en minister van Economische Zaken en Klimaat, M.A.M. Adriaansens.
- We adviseren u een afschrift te sturen van deze brief naar de TK.

Kernpunten

- De vragen hebben betrekking op de AOV en het werken als zelfstandige.

AOV

- GL/PvdA vragen of de gesignaleerde selectie-effecten bij een opt-out niet pleiten voor een verplichte publieke basisverzekering met mogelijkheid om aanvullend bij te verzekeren. Deze zou averechtse selectie voorkomen, betaalbaarder zijn en eenvoudiger. In de conceptbeantwoording volgen wij de eerder aan de TK gecommuniceerde lijn: Die houdt in dat een regeling zonder opt-out in bepaalde opzichten minder complex kan zijn, maar ook minder ruimte biedt voor keuzevrijheid en maatwerk. Lopende onderhandelingen
Lopende onderhandelingen
  - Beslispunt: Bent u akkoord om ook een afschrift van de beantwoording van deze vragen van de EK naar de TK te sturen? ✓
Deze vragen zijn mede gesteld naar aanleiding van een onderzoek van SEO. De EK had eerder gevraagd naar dat onderzoek, inclusief appreciatie. Het onderzoek en appreciatie is op uw verzoek eerder dit jaar tevens in afschrift naar de TK gestuurd. ✓
- De VVD vraagt om inzicht in de omvang van het probleem dat de beoogde AOV tracht aan te pakken. Zo vragen zij naar hoeveel unieke ZZP'ers er zijn; hoeveel daarvan een AOV hebben; de positie van de arbeidsongeschikte zelfstandige in het huishouden (kostwinner of niet) en het aantal zelfstandigen dat arbeidsongeschikt wordt. De vragen zijn zo goed mogelijk

ook dan wel
is toch verstandig
zijn

beantwoord op basis van CBS- en CPB-cijfers, maar deels kunnen ze niet beantwoord worden omdat er geen gegevens over zijn.

Datum
6 oktober 2023

- D66 vraagt welke waarborgen er zijn om een inkomensterugval – door de op te brengen premie – van kwetsbare zelfstandigen te beperken. In de conceptbeantwoording geven we aan dat niet alle zelfstandigen de premie volledig zullen kunnen verdisconteren in de tariefstelling (ook al verbeteren de mogelijkheden daartoe naar verwachting wel), dat het ook een doel is de kosten van werken als zelfstandige meer gelijk te brengen met de arbeidskosten van werknemers, en dat – als kwetsbare zelfstandigen echt geen mogelijkheden hebben de AOV-premie in hun tarieven door te berekenen – dit een indicatie kan zijn van schijnzelfstandigheid.

Werken als zelfstandige

- GL/PvdA vragen waarom verduidelijking van wetgeving helpt bij de aanpak van schijnzelfstandigheid en met hoeveel FTE de beoordeling kan gaan plaatsvinden. In de conceptbeantwoording geven we aan dat de verduidelijking van wetgeving ervoor moet zorgen dat werkgevers en werkenden, vaker dan nu het geval is, tot een juiste beoordeling komen en hun arbeidsrelatie vormgeven binnen de kaders van wet- en regelgeving. Op die manier kan het de naleving vergroten en de beoordeling in de (uitvoerings-)praktijk voorspelbaarder en eenvoudiger maken. Dit maakt het werk van toezichthoudende en uitvoerende instanties beter hanteerbaar. Voor wat betreft het aantal FTE wordt verwezen naar het programma Handhaving arbeidsrelaties van de Belastingdienst (lijn 3 uit de voortgangsbrief werken met en als zelfstandige van 16 december jl.).
- Ook vraagt GL/PvdA naar stimuleren van goed werkgeverschap. In de conceptbeantwoording wordt aangegeven dat hier een primaire verantwoordelijkheid ligt voor werkgevers en werknemers en dat deze wordt opgepakt. Het Cao-akkoord in de zorg over voorrang van werknemers op zzp'ers in de roostering is hierbij als voorbeeld genoemd. Daarnaast is gewezen op het werkprogramma PNIL waar goed werkgeverschap een belangrijke pijler is.
- D66 vraagt naar de inwerkingtreding van het wetsvoorstel verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden. En hoe ervoor wordt gezorgd dat werkgevers en zelfstandigen zich goed kunnen voorbereiden. In het conceptantwoord geven we aan dat het kabinet ernaar streeft de nieuwe wet- en regelgeving uiterlijk in het eerste kwartaal van 2025 te publiceren. Uiterlijk 1 januari 2026 zal de nieuwe wet- en regelgeving in werking treden. Bij de nadere uitwerking wordt gezien wat een redelijke overgangstermijn voor de inwerkingtreding is, zodat de markt zich hierop kan voorbereiden en ook de uitvoeringsorganisaties hiermee uit de voeten kunnen. Voor de handhaving wordt verwezen naar het programma Handhaving arbeidsrelaties van de Belastingdienst waarin de opheffing van het handavingsmoratorium zorgvuldig wordt voorbereid.

*de allerlaagste project
in 100*

*my
studies?*

Beantw update naar IC?